

MINISTERUL FINANTELOR
AL REPUBLICII MOLDOVA

09.02.2023 nr. 06/4-9/4

La nr. _____

*Cu privire la limitele preliminare de
cheltuieli pentru elaborarea CBTM pe
anii 2024-2026*

Autoritățile publice centrale
(conform listei)

În scopul realizării măsurilor din Calendarul acțiunilor pentru elaborarea și aprobarea cadrului bugetar pe termen mediu, aprobat prin Ordinul MF nr. 209/2015, Ministerul Finanțelor a elaborat și remite limitele preliminare de cheltuieli pentru anii 2024-2026, spre călăuză, la elaborarea politicilor și strategiilor sectoriale de cheltuieli pentru perioada respectivă.

Menționăm, că conform prevederilor art.21 alin.(1) lit.d) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, autoritățile publice centrale trebuie să *asigure repartizarea limitei sectoriale de cheltuieli pe bugetele componente ale bugetului public național și pe autorități publice centrale, în cadrul sectorului de care este responsabil, inclusiv determină transferurile cu destinație specială de la bugetul de stat la bugetele locale.*

Întru facilitarea procesului menționat, Ministerul Finanțelor a elaborat limitele preliminare de cheltuieli pe sectoare și bugete, conform *anexei nr.1* și limitele de resurse și cheltuieli de la bugetul de stat pe autorități bugetare, conform *anexei nr.2*.

Adițional menționăm, că pe fundalul unor prognoze de creștere economică foarte modeste, se atestă o majorare nesemnificativă a resurselor bugetare care ar putea fi direcționate spre politici noi. Totodată se atenționează că, măsurile de politici noi ***nu neapărat implică alocarea resurselor suplimentare.***

În acest context, toate ***autoritățile publice sunt obligate să întreprindă măsuri concrete de eficientizare și de îmbunătățire a managementului programelor de cheltuieli,*** ca urmare a ***revizuirii minuțioase a politicilor existente,*** cu scopul de a se dezice de unele măsuri de politici, care prin procedee diferite, prevăd alocarea banului public repetitiv pentru aceleași scopuri și pentru aceiași destinatari finali. Totodată se

va orienta asupra utilizării eficiente a patrimoniului, eficientizării unor cheltuieli, analizei cost - rezultat precum și a controlului utilizării banului public.

Resursele eliberate în așa mod, vor fi propuse pentru redistribuire între programe de cheltuieli, în corespundere cu prioritățile și obiectivele stabilite în Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030” precum și în Planul de acțiuni al Guvernului.

Măsurile de eficientizare a utilizării resurselor existente care vor genera economii, urmează să fie incluse la *compartimentul A* din *anexa nr.3* la prezenta circulară. Aici vor fi incluse măsuri de eficientizare a activității ca urmare a implementării sistemelor informaționale, reorganizării structurilor instituționale și reducerii unităților de personal, reducerea cheltuielilor la resurse energetice și serviciile comunale ca rezultat a stabilirii unor regimuri mai raționale de activitate a instituțiilor/sistemelor de evidență/înlocuirea utilajului, etc.

Totodată menționăm că politicile reflectate la *compartimentul C. Măsuri de politici noi*, care necesită alocări de resurse, ***nu vor fi examinate atâta timp cât există măsuri de politici în derulare fără acoperire financiară pe sectorul respectiv.***

În scopul asigurării corelării măsurilor de politici propuse în CBTM cu cele stipulate în documentele de politici naționale și sectoriale, strategiile sectoriale de cheltuieli vor fi coordonate cu Direcția coordonare politici și priorități din cadrul Cancelariei de Stat. Aceasta se va realiza atât prin intermediul participării reprezentantului Direcției coordonare politici și priorități la ședințele grupului de lucru, precum și prin prezentarea nemijlocită a materialelor pentru CBTM și în adresa acestei Direcții.

Autoritățile publice responsabile de politica sectorială (ministerul lider), urmează să examineze și, în caz de necesitate să propună ajustarea limitei preliminare, precum și să prezinte prioritățile de politici sectoriale, ***inclusiv la nivel local***, conform recomandărilor metodologice prevăzute în *anexa nr.3* la prezenta circulară.

Informăm că procesul de planificare bugetară 2024-2026 va fi susținut de SIMF (modulul BPS), în acest sens fiind deschis ciclul bugetar „Ciclul de planificare bugetara 2024-2026” (cod 64685). Astfel, ajustările propuse de către autoritățile publice la limitele preliminare, care reies din strategiile sectoriale de cheltuieli, vor fi introduse concomitent și în Ciclul de planificare bugetară menționat.

Pentru a facilita acest proces, ținând cont de fluctuația personalului din APC, Ministerul Finanțelor, cu suportul I.P. ”Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe” (CTIF), va organiza în curând o instruire privind introducerea limitelor de cheltuieli în SIMF. La instruire sunt invitate câte ***2 persoane din partea ministerului lider***, care sunt direct implicate în procesul de introducere a datelor în sistemul

informațional. Informația despre data și locul desfășurării instruirii va fi comunicată suplimentar de către CTIF prin expedierea scrisorii-invitație către autoritățile vizate.

De asemenea, Ministerul Finanțelor este disponibil să acorde asistență în cadrul procesului de ajustare în SIMF a limitelor de cheltuieli. La necesitate, autoritățile publice pot solicita completarea listei factorilor de ajustare a limitelor preliminare, prezentând propunerile corespunzătoare către subdiviziunile Ministerului Finanțelor responsabile de politicile bugetare sectoriale.

Având în vedere presiunea enormă a politicilor deja adoptate pe sectorul *protecție socială* care consumă cea mai mare parte din spațiul fiscal disponibil, este imperativ ca *Ministerul Muncii și Protecției Sociale* să analizeze și să revizuiască *programele de protecție socială existente, având drept obiectiv identificarea ineficiențelor și prezentarea propunerilor de politici, care să disponibilizeze resursele necesare implementării noilor priorități de politici*.

Ministerul Sănătății având la bază procesul de raționalizare a cheltuielilor demarat în anul 2022, va incorpora măsurile identificate/reflectate în *proiectul Raportului privind raționalizarea cheltuielilor în sectorul sănătății* în propunerile ce vizează limitele de cheltuieli sectoriale pentru anii 2024-2026.

La prezentarea propunerilor/măsurilor privind achitarea *cotizațiilor de membru față de organizațiile internaționale* la care Republica Moldova este parte, autoritățile bugetare responsabile de colaborare în cadrul acestora conform Hotărârii Guvernului nr. 454/2008 "Cu privire la optimizarea participării organelor centrale de specialitate ale administrației publice, precum și a altor autorități administrative centrale la executarea angajamentelor asumate față de organizațiile internaționale", urmează să efectueze o analiză a randamentului de participare a statului în cadrul organizațiilor internaționale, inclusiv a celor din cadrul CSI în conformitate cu Procesul-verbal nr.1 al ședinței de lucru a membrilor Guvernului nr.1 din 09.01.2023. În consecință, să prezinte propuneri de consolidare, aderare sau denunțare a statutului Republicii Moldova în cadrul organizațiilor internaționale, însoțite de impactul financiar al acestora pe termen mediu.

La prezentarea propunerilor/măsurilor privind *tehnologiile informaționale și comunicații (TIC)*, autoritatea bugetară urmează să se conducă de propunerile coordonate cu I.P. "Agenția Guvernare Electronică", conform Hotărârii Guvernului nr.544/2019 "Cu privire la unele măsuri de organizare a procesului de achiziții în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor", cu ajustările la zi, după caz. Propunerile urmează a fi argumentate și detaliate pe sisteme informaționale (software) și echipamente IT (hardware).

La estimarea cheltuielilor de personal, pentru anii 2024-2026, ca bază a servit volumul aprobat de alocații pentru anul 2023 și următoarele măsuri trecătoare:

- Majorarea valorii de referință de la 1400 la 1900 lei pentru miniștri, directorii generali și demnitarii din autoritățile publice autonome;
- Plățile compensatorii persoanelor a căror salariu lunar, calculat începând cu 01.01.2023, pentru o funcție cu durata normală a timpului de muncă, va fi mai mic decât 4000 lei;
- Majorarea claselor de salarizare pentru șoferi (conducători auto) din cadrul Aparatului Președintelui RM;
- Majorarea claselor de salarizare pentru unii angajați din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- Majorarea claselor de salarizare pentru unii angajați din cadrul Comisiei Electorale Centrale;
- Majorarea claselor de salarizare pentru angajații subdiviziunilor de audit intern;
- Majorarea claselor de salarizare pentru unii angajați din cadrul Consiliului Audiovizualului;
- Acordarea sporului lunar în valoare fixă pentru angajații din sectorul bugetar în mărime de 1300 lei;
- Acordarea sporului specific în mărime de 40% pentru personalul din autoritatea responsabilă de stabilirea, coordonarea și monitorizarea implementării politicilor și priorităților Președintelui Republicii Moldova;
- Acordarea sporului specific în mărime de 20% pentru personalul din autoritatea responsabilă de stabilirea, coordonarea și monitorizarea implementării politicilor și priorităților Guvernului;
- Asigurarea măsurilor de politici salariale începând cu 01.09.2022.

Pentru anii 2024-2026 cheltuielile de personal se vor estima reieșind din personalul efectiv încadrat la data de 01.01.2023.

La elaborarea propunerilor de cheltuieli pentru *investiții capitale*, autoritățile bugetare urmează să se conducă de prevederile art.40 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Hotărârii Guvernului nr.684/2022 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la proiectele de investiții capitale publice”:

1. Condiție obligatorie este actualizarea de către autoritățile bugetare a bazei de date „Registrul proiectelor de investiții capitale” (RPIC). Registrul poate fi accesat la adresa: *rpic.gov.md*, drept de acces poate fi solicitat de la CTIF. Se reiterează

necesitatea introducerii în RPIC a tuturor proiectelor de investiții capitale publice care până în prezent nu au fost date în exploatare (inclusiv istorice: nefinalizate sau conservate în perioada precedentă). În cazul neajustării bazei de date, Ministerul Finanțelor își rezervă dreptul să returneze propunerea de buget pentru investiții capitale, fără examinarea acesteia.

2. Resursele financiare din linia de bază vor fi repartizate *exclusiv* pentru finalizarea și darea în exploatare a proiectelor de investiții capitale în curs de execuție, precum și continuarea lucrărilor la proiecte cu un grad înalt de executare a lucrărilor, conform *tabelului 5 din anexa nr.3* la prezenta circulară. În cazul repartizării liniei de bază pentru proiecte noi, Ministerul Finanțelor va returna propunerile fără a fi luate în considerare.

În *tabelul 5* (coloana 16) suplimentar se vor indica obligatoriu cauzele modificării costului de deviz al proiectului de investiții capitale față de cel estimat inițial la etapa lansării proiectului. Concomitent, se vor remite devizul general de cheltuieli și raportul de verificare al proiectului de execuție (*cu costul actualizat și aprobat în ordinea stabilită*) scanat în format pdf. la următoarele adrese: lilia.taban.@mf.gov.md și angela.dvornic@mf.gov.md.

3. La selectarea proiectelor noi de investiții capitale, autoritățile bugetare vor respecta principiile de priorizare și de conformitate ale acestora cu documentele de planificare strategică națională și sectorială, aprobate de către Guvern. Propunerile pentru proiecte noi de investiții capitale se vor prezenta conform *tabelului 6 din anexa nr.3* la prezenta circulară. La *tabelul 6* obligatoriu se vor anexa:

- „Formular de identificare și evaluare a proiectului de investiții capitale publice”, completat conform anexei nr.1 la Regulamentul cu privire la proiectele de investiții capitale publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.684/2022;

- Documentația aferentă proiectului (*studiul de fezabilitate/studiul de fezabilitate/devizul general de cheltuieli, dacă au fost elaborate*), care se va prezenta electronic la următoarele adrese: lilia.taban.@mf.gov.md și angela.dvornic@mf.gov.md.

Ulterior, după ajustarea platformei RPIC, autoritatea bugetară care inițiază proiectul, va plasa în baza de date RPIC Formularul de identificare și evaluare a proiectului și documentele susmenționate.

4. În vederea respectării prevederilor clasificăției bugetare, reflectării corecte a cheltuielilor curente și capitale, la etapa elaborării devizelor de cheltuieli pentru executarea lucrărilor de reparații și reconstrucții, autoritățile bugetare urmează să asigure indicarea expresă în devizele de cheltuieli în denumirea obiectivului a sintagmelor: *reparație curentă/reparație capitală/reconstrucție*.

Autoritățile publice centrale responsabile de politica sectorială (ministerele lider) sunt solicitate să prezinte ajustările propuse la linia de bază (*anexa nr.1*), analiza sectorială, precum și prioritățile de politici pe termen mediu, conform cerințelor din *anexa nr.3*, până la data de **24.02.2023**. Totodată, autoritățile menționate în *anexa nr.4* la prezenta circulară, de rând cu ministerele lider, de asemenea, vor prezenta separat propunerile de politici conform cerințelor din *anexa nr.3* (la nivel de autoritate), în conformitate cu limitele preliminare specificate în *anexa nr.2* la prezenta circulară.

Totodată informăm că, în scopul asigurării unui proces transparent și participativ de consultare și luare a deciziilor cu privire la alocarea resurselor în contextul CBTM 2024-2026, Ministerul Finanțelor va organiza audieri pe marginea propunerilor prezentate de către autoritățile publice. Despre graficul desfășurării audierilor, formatul și structura prezentărilor vom informa suplimentar.

MINISTRU

Dumitru BUDIANACHI

Relații la tel.:

Informații generale 022262617

Informații specifice ramurilor 022262828, 022262678 și în secțiile finanțelor de ramură

Informații referitor la cheltuieli de personal 022262907